

Meine Kieselsteine

Kavicsaim

ISBN 978-615-81577-5-9

© Szalki Bernáth Attila
magánkiadása
(Minden jog fenntartva.)
2022

INHALTSVERZEICHNIS 80. oldal

Szalki Bernáth Attila

VERSFORDÍTÁSAI

TARTALOMJEGYZÉK 80. oldal

Nachtlied

Quellende, schwellende Nacht,
Voll von Lichtern und Sternen:
In den ewigen Fernen,
Sage, was ist da erwacht!

Herz in der Brust wird beengt,
Steigendes, neigendes Leben,
Riesenhaft fühle ich's weben,
Welches das meine verdrängt.

Schlaf, da nahst du dich leis,
Wie dem Kinde die Amme,
Und um die dürftige Flamme
Ziehst du den schützenden Kreis.

Friedrich Hebbel
(1813 - 1863)

Éjszakai dal

Áradó, duzzadó éj,
Fénnyel, csillagokkal telten:
Fent az örök messzeségben,
Mondd, miért ébresztettél?

Görcsöl mellemben a szív,
Felszáll, majd hanyatlik (az) élet,
Óriás sző benned féket,
Magad feladására hív.

Aludj, hisz csendesen jött
Nővér, mint a kis gyerekhez,
Gyenge védő lánggal övez,
Fogadd el e védő kört.

Zwei Segel

Zwei Segel erhellend
Die tiefblaue Bucht!
Zwei Segel sich schwellend
Zu ruhiger Flucht!

Wie eins in den Winden
Sich wölbt und bewegt,
Wird auch das Empfinden
Des andern erregt.

Begehrt eins zu hasten,
Das andre geht schnell,
Verlangt eins zu rasten,
Ruht auch sein Gesell.

Conrad Ferdinand Meyer
(1825 -1898)

Két vitorla

Fénylik két vitorla
Kék öböl felett!
Duzzadt két vitorla,
S nyugtot keresett.

Egyik ott a szélben
Tovább hajlongott,
S ebben az érzésben
Társ is osztozott.

Ám de szóvá tette,
Mért e sok mozgás,
Az komolyan vette,
Nyugszik már a társ.

Weihnachtslied

Lieblich wieder durch die Welt
geht die holde Kunde,
die den Hirten auf dem Feld
klang aus Engelsmunde.

Was den Hirten wurde kund,
blieb uns unverloren:
wieder kündet Engelsmund,
daß uns Christ geboren.

Welch ein Glanz durchbricht die Nacht
in des Winters Mitte!
Welche Freude wird gebracht
in die ärmste Hütte!

Winters Nacht und Sorge weicht
hellem Jubel wieder,
und der Himmel wieder steigt
auf die Erde nieder.

Wenn die goldnen Sterne glüh'n
in des Himmels Ferne,
leuchten aus dem Tannengrün
auch viele goldne Sterne.

Haus an Haus mit hellem Schein
flammen auf die Kerzen,
durch die Augen fällt hinein
Licht auch in die Herzen.

Sei willkommen, Weihnachtslust,
Uns auf Neu' beschieden!
Freude wohn in Menschenbrust,
auf der Erde Frieden!

Johannes Trojan (1837 -1915)

Karácsonyi ének

Most a világ újra szép,
Híre száll, mint régen,
Földön viszi pásztornép,
S angyalok az égen.

Nékünk el nem veszett,
Mit őriztek pásztorok,
Krisztus megszületett,
Hirdetik az angyalok.

Télnek a közepén
Éjben fények ragyognak,
Oda (is), hol él szegény,
Mély örömet elhoznak

Ujjongunk mi ismét,
Enged téli éj s a bánat,
Földünkre szerte szét
Égből áldás száll s árad.

S ott fenn az ég csodás,
Ha aranycsillag ragyog,
Fa díszre csillogás
Zöld fenyőről átlobog.

Lánggal égnek gyertyák,
Minden ház csupa fényben,
Örömük átadják,
S él emberek szívében,

Itt maradj te vélünk
Karácsony, hozott Isten!
Kint békében élünk,
S öröm ember szívében!

Herbstlese

Schon blicken rothe Wipfel
Aus fahlem Laub hervor,
Leis' um der Berge Gipfel
Wallt lichter Nebelflor.

Schon folgt dem Schnitterreigen
Des Jägers rascher Schuß -
Doch reift's noch an den Zweigen
Im letzten Sonnenkuß.

Bald nahen frohe Hände,
Sie schütteln Ast um Ast,
Sie brechen vom Gelände
Der Trauben süße Last.

Denn so ist's allerwegen:
Daß für des Sommers Fleiß
Mit köstlich reichem Segen
Der Herbst zu lohnen weiß.

Doch was ist dir beschieden,
Der du die Zeit verträumt,
Der du, zu sä'n hienieden,
Zu pflanzen hast versäumt?

Da du im Frühlingshauche
Nach Rosen nur gesucht:
So pflück' vom dorn'gen Strauche
Dir jetzt die herbe Frucht.

Ferdinand von Saar
(1833-1906)

Őszi betakarítás

Facsúcsok már vörösek,
A lomb is holt, fakó,
A hegycsúcsok csendesek,
Köd rajtuk duzzadó.

A hajtók már felmérik
Vadász vadra hol lő -
A vesszőkön még érik
Nap sütötte szőlő.

Nem soká szorgos kezek
Leszedik a termést,
S viszik kádakba ezek
Szőlő édes terhét.

Mert bír bizonyítással:
Ha munkáddal törődsz,
Akkor gazdag áldással
Jutalmaz majd az ősz.

De mi van néked szánva,
Ki mindig (csak) merengtél,
Ki nem vetettél járva,
Aki nem ültettél?

Mivel tavaszi szélben
Csak rózsát kerestél:
Válogathatsz tüskékben,
Ennyit érdemeltél.

Herbstlied

Bunt sind schon die Wälder,
Gelb die Stoppelfelder
Und der Herbst beginnt.
Rothe Blätter fallen,
Graue Nebel wallen,
Kühler weht der Wind.

Wie die volle Traube,
Aus dem Rebenlaube
Purpurfarbig stralt!
Am Geländer reifen
Pflirsche mit Streifen
Roth und weiß bemalt.

Sieh! wie hier die Dirne
Emsig Pflaum' und Birne
In ihr Körbchen legt!
Dort, mit leichten Schritten,
Jene, goldne Quitten
In den Landhof trägt!

Flinke Träger springen,
Und die Mädchen singen,
Alles jubelt froh!
Bunte Bänder schweben
Zwischen hoben Reben,
Auf dem Hut von Stroh!

Geige tönt und Flöte
Bei der Abendröthe
Und im Mondenglanz;
Junge Winzerinnen
Winken und beginnen
Deutschen Ringeltanz

Johann Gaudenz von Salis-Seewis, 1782 (1762-1834)

Őszi dal

Erdők tarkán állnak,
A tarlók sárgállnak,
Kezdődik az ősz.
Rőt levelek hullnak,
Szürke ködök úsznak,
Fúj a szél, a bős.

Telt az érett szőlő,
Lugasból elő jő,
Pompás bíborként!
Kertben fákon érik
Őszi baraack, s fénylik
Színes labdaként...

és magát kínálja
Körtéje, szilvája,
Szedd kosárba itt!
Ne sajnálj lépteket,
S az arany birseket
Udvarodba vidd.

Fiúk serénykednek,
Lányok énekelnek,
Mindenki vidám!
Szalagok lebegnek,
Szép fürtök rezegnek,
Mindnek (szalma) kalapján!

Hegedű, fuvola
Int a kelő Holdra,
Lent szép tájat látsz;
Ifjú borászokkal,
És fürge lányokkal
Ring német körtánc.

Aufmunterung zum Vergnügen

Erlernt von muntern Herzen
Die Kunst beglückt zu scherzen,
Die Kunst vergnügt zu sein.
Versucht es. Laßt uns singen,
Das Alter zu verjüngen,
Die Jugend zu erfreun.
Macht neue Freundschaftsschlüsse!
Ihr Kinder, gebt Euch Küsse!
Ihr Väter, gebe Euch Wein!

Friedrich von Hagedorn
(1708-1754)

Bátorítás az örömré

Víg szívtől tanuljátok,
Boldogít, használjátok
A művészi humort.
Énekeljünk dalokat,
Derítsük fel aggokat,
Vidítsuk az öregkort.
Leljünk új barátokat,
Gyerek adjon csókokat,
Apák töltsenek bort!

Auf ein Ei geschrieben

Ostern ist zwar schon vorbei,
Also dies kein Osterei;
Doch wer sagt, es sei kein Segen,
Wenn im Mai die Hasen legen?
Aus der Pfanne, aus dem Schmalz
Schmeckt ein Eilein jedenfalls,
Und kurzum, mich tät's gaudieren,
Dir dies Ei zu präsentieren,
Und zugleich tät es mich kitzeln,
Dir ein Rätsel drauf zu kritzeln.

Die Sophisten und die Pfaffen
Stritten sich mit viel Geschrei:
Was hat Gott zuerst erschaffen,
Wohl die Henne? wohl das Ei?

Wäre das so schwer zu lösen?
Erstlich ward ein Ei erdacht:
Doch weil noch kein Huhn gewesen,
Schatz, so hat's der Has gebracht.

Eduard Mörike
(1804-1875)

Egy tojásra írva

Húsvét napja elmúlt rég,
Ám de kiderült az ég;
Mert áldás, mindenki tudja,
Nyúl (a) tojást májusban tojja.
Szerpenyőből szalonnás -
Ízletes a sült tojás.
Bennem örömet keltene,
Ha néked adnom lehetne.
Ugyanakkor izgat engem,
Hogy rejtvényem rá festhessem.

Szofista s pap kérdi itten,
Volt is nagy ordítózás:
Mit teremt(ett) először Isten?
Tyúkot vajon, vagy tojást?

Válasz nehéz bizony olykor:
Tojás volt előbb - pajtás!
Mert a tyúk még nem élt akkor,
Így nyúl „tojta” a tojást.

Herr Meier

Herr Meier hält sich für das Maß der Welt.
Verständlich ist allein, was ihm erhellt.

Herr Meier sagt, wozu doch eure Kunst,
wenn nicht für mich! Sonst ist sie eitel Dunst.

Noch mehr, bei weitem mehr: Herr Meier meint,
daß dann die Kunst im Grunde sträflich scheint.

Man muß sich eiligst von Herrn Meier wenden,
um nicht mit Mord und Raserei zu enden.

Christian Morgenstern
(1871-1914)

Máyer úr

M. (úr úgy véli) mérce én vagyok, nem a világ.
Mit értek: jó, (a) többi ostobaság.

M. úr kérdi: (a) művészet mire jó?
Ha nem értem, mind hiábavaló.

Ám Máyer úr még szigorúbb ennél,
Bűn a művészet - s börtönbe vetné.

Hát el kell sietnünk M. úrtól végre,
Őrült gyilkosság ne legyen a vége.

Der Rock

Der Rock, am Tage angehabt,
Er ruht zur Nacht sich schweigend aus;
Durch seine hohlen Ärmel trabt
Die Maus.

Durch seine hohlen Ärmel trabt
Gespenstisch auf und ab die Maus...
Der Rock, am Tage angehabt,
Er ruht zur Nacht sich aus.

Er ruht, am Tage angehabt,
Im Schoß der Nacht sich schweigend aus,
Er ruht, von seiner Maus durchtrabt,
Sich aus.

Christian Morgenstern
(1871-1914)

A zakó

A nappal nyűtt, viselt kabát
Az éjjel nyugovóra tér;
De futkos bő ujjában át
Egy egér.

De futkos bő ujjában át
Kísértetként egy kis egér...
A nappal nyűtt, viselt kabát
Az éjjel nyugovóra tér.

Pihen a nappal megviselt,
Az éjben hallgató kabát,
S egértől taposva pihent
Éjen át.

Ein Talisman

Dein Name, Freund, ist mir ein Talisman,
Durch den zu Scheiter all' mein Wehe geht;
Er macht die Wollen meiner Seele fliehn.
Wie Windeshauch, der frisch von Osten weht;
Er wiegt, wie süße, sanfte Töne thun,
In Schlaf die Kämpfe, die mein Herz besteht;
Er tilgt die Sorg' und füllt das Innere mir
Mit Glauben und Vertraun, wie ein Gebet.

Mathilde Kaufmann
(1835-1907)

Egy talizmán

Neved, barátom nékem talizmán,
Elűzi szívem minden fájdalmát;
Általa az összes bajom megszűnt,
Hozta keleti (szél) friss fuvallatát;
Mely szelíden, édesen ringatott,
Mikor álmomban szívem harcban állt;
(El)űzte aggodalmam, szívem megtelt
Bizalommal s hittel - (ezért) mondok (most) imát.

Das sind die Gärten, an die ich glaube...

Das sind die Gärten, an die ich glaube:
Wenn das Blühh in den Beeten bleicht,
und im Kies unterm löschenden Laube
Schweigen hinrinnt, durch Linden geseigt.

Auf dem Teich aus den glänzenden Ringen
schwimmt ein Schwan dann von Rand zu Rand.
Und er wird auf den schimmernden Schwingen
als erster Milde des Mondes bringen
an den nicht mehr deutlichen Strand.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Akkor hiszek mélyen a kertekben

Akkor hiszek mélyen a kertekben:
Ha holt virág fedi (már) az ágyást,
s lugas alatti kavics mederbe
bújik (a) csend, s rá (a) hársfa ad áldást.

Ha tóban gyűrűket keltve, fényben
(egy) hattyú úszik, s szélről szélíg jár.
Majd csillogó halk repülésben
száll vízre szelíd holdfényben szépen,
ám (a) tengerpart nem világos már.

Die Liebende schreibt

Ein Blick von deinen Augen in die meinen,
Ein Kuß von deinem Mund auf meinem Munde -
Wer davon hat, wie ich, gewisse Kunde,
Mag dem was anders wohl erfreulich scheinen?

Entfernt von dir, entfremdet von den Meinen,
Führ ich stets die Gedanken in die Runde,
Und immer treffen sie auf jene Stunde,
Die einzige; da fang ich an zu weinen.

Die Träne trocknet wieder unversehens:
Er liebt ja, denk ich, her in diese Stille -
Und solltest du nicht in die Ferne reichen?

Vernimm das Lispeln dieses Liebewehens;
Mein einzig Glück auf Erden ist dein Wille,
Dein freundlicher zu mir - gib mir ein Zeichen

Johann Wolfgang von Goethe
(1749-1832)

A szerelmes hölgy szerelmes levele

Egy pillantás szemedből az enyémbe.
Egy csók ajkadról reá az én számra -
Akad tán más is, ki vágyik (a) babámra,
Lehet, hogy más jár már az ő fejében?

Idegenek között, tetőled távol,
Mindig téged öllelek gondolatban,
Találkozunk mi ugyanaz órában,
S ekkor sírni kezdek, lennék is bárhol.

De könny váratlanul újra megszárad:
Hiszen szeretsz, gondolom itt e csendben -
S nem tudnád te kezded felém nyújtani?

Szerelmi fájdalmamat, halld,hogy árad;
Akaratod a boldogság szívemben,
Ha kedvesen fogadsz - tudd jelét adni.

Wasserrose

Die stille Wasserrose
Steigt aus dem blauen See,
Die feuchten Blätter zittern,
Der Kelch ist weiß wie Schnee.

Da gießt der Mond vom Himmel
All seinen goldnen Schein,
Gießt alle seine Strahlen
In ihren Schooß hinein.

Im Wasser um die Blume
Kreiset ein weißer Schwan;
Er singt so süß, so leise,
Und schaut die Blume an.

Er singt so süß, so leise,
Und will im Singen vergehn -
O Blume, weiße Blume,
Kannst du das Lied verstehn?

Emanuel Geibel
(1815-1884)

Vízirózsa

A vízirózsa csendben
Kibomlik, kék a tó,
A nyirkos levél reszket,
A kelyhe, mint a hó.

A Hold az égből szórja
Aranyló sugarát,
A fénye mind a rózsza
Ölébe hull alá.

A vízben virág körül
Fehér hattyú kering;
Dalol, mi lágyan csendül,
S a rózsára tekint.

Az éneke mély bánat,
Akarja a halált -
Virág, ha szived tártad,
Megérted a dalát?

Nicht alle Frauen sind Engel

Nicht alle Frauen sind Engel
(Haben Männer doch auch ihre Mängel!);
Und solche Frauen durch Vernunft zu zwingen
Wird nicht dem Weisesten gelingen:
Sie lassen lieber schmeichelnd sich betören,
Als auf die Stimme der Vernunft zu hören.

Friedrich Martin von Bodenstedt
(1819 - 1892)

Nők közül sem angyal mindegyik

Nők közül sem angyal mindegyik,
- (Ám) férfi(ak)nak is vannak bibéik -
S az efféle nőket ésszel meggyőzni
Egy bölcsnek sem fog sikerülni:
Mert bízzák maguk inkább hízeltetésre,
Mint az értelemnek üzenetére.

Geduld bringt Rosen

Es ist Geduld ein rauher Strauch
Voll Dornen aller Enden,
Und wer ihm naht, der merkt es auch
An Füßen und an Händen.

Und dennoch sag' ich laß die Müh'
Dich nimmermehr verdrießen,
Sei's auch in Thränen, spät und früh
Ihn treulich zu begießen.

Urplötzlich wird er über Nacht
Dein Mühen dir belohnen,
Wenn über all den Dornen lacht
Ein Strauß von Rosenkronen.

Wilhelm Heinrich Wackenroder
(1773-1798)

Rózsát virágzik a türelem

A türelem szúrós bozót,
A tüskéje mind éles,
Nem kímél az áthaladót,
Keze, lába lesz véres.

De mégse bánd a küszködést,
Ne bántson soha téged,
Hoz könnyet bár nappal s az éj,
Bizonyítja hűséged.

Hirtelen űzi ő az éjt,
Jutalmát reád rója,
Nevet, ejti tövisét,
S rá rózsát varázsolja.

Der Poet

Bin ich fern ihr: schau ich nieder
Träumend in die Täler hier,
Ach, ersinn ich tausend Lieder,
Singt mein ganzes Herz von ihr.
Doch was hilft die Gunst der Musen,
Daß die Welt mich Dichter nennt?
Keiner fragt, wie mir im Busen
Sorge tief und Sehnsucht brennt.

Ja, darf ich bei Liebchen weilen:
Fühl ich froh der Stunden Schwall
Wohl melodischer enteilen
Als der schönste Silbenfall,
Will ich singen, Lippen neigen
Sich auf mich und leiden's nicht,
Und wie gerne mag ich schweigen,
Wird mein Leben zum Gedicht!

Joseph Freiherr von Eichendorff
(1788-1857)

A poéta

Távol tőle: nézek mélyen
Álmodón völgyekre itt,
Költött daloknak ezrével
Róla zengedez e szív.
Tán segít múzsám kegyével,
S hogy költőnek tart világ?
Ám nem kérdik, hogy szívemben
Mélyen miért ég a vágy.

És időzve kedvesemmel:
Érzem óra mily vidám,
Lágy dalokkal nem sietve,
Szebb ez, mint szóáradás,
Dalra akarok fakadni,
Ajka csókol, nincs remény,
Így mily jó is elhallgatni,
S életem lesz költemény!

Meine Härte

Ich muß weg über hundert Stufen,
Ich muß empor und hör euch rufen:
»Hart bist du! sind wir denn von Stein?« -
Ich muß weg über hundert Stufen,
Und niemand möchte Stufe sein.

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

Kőkeménységem

Századik (lépcső)fokon túl kell mennem,
Ti hívtok, hallom, fel kell kelnem:
»Kőből vagyunk? te vagy kemény!«
Századik (lépcső)fokon túl kell mennem,
a) Nem jut százon túl más csak én.

b) Oda felhágni nem tudsz, mint én.

c) Nem vágysz lent lenni te, se én.

Die Probe

Zu einem seltsamen Versuch
erstand ich mir ein Nadelbuch.

Und zu dem Buch ein altes zwar,
doch äußerst kühnes Dromedar.

Ein Reicher auch daneben stand,
zween Säcke Gold in jeder Hand.

Der Reiche ging alsdann herfür
und klopfte an die Himmelstür.

Drauf Petrus sprach: „Geschrieben steht,
daß ein Kamel weit eher geht

durchs Nadelöhr, als Du, du Heid,
durch diese Türe groß und breit!"

Ich, glaubend fest an Gottes Wort,
ermunterte das Tier sofort,

ihm zeigend hinterm Nadelöhr
ein Zuckerhörnchen als Douceur.

Und in der Tat! Das Vieh ging durch,
obzwar sich quetschend wie ein Lurch!

Der Reiche aber sah ganz stier
und sagte nichts als: Wehe mir!

Christian Morgenstern
(1871-1914)

A (tréfás, tanulságos tűfoki) próba

Hogy tegyek egy tréfás próbát,
beszereztem egy tűpárnát.

S hogy ehhez legyen minden kész,
kellett egy teve, mely merész.

Egy gazdag is álldogált ott,
arannyal telt zsákot fogott,

majd egészen fel mennyig ment,
s annak kapuján zörgetett.

Szent Péter szólt: „Leíratott,
egy teve előbb átjut ott -

hidd el , pogány - a tű fokán,
mint te itt mennynek ajtaján!"

Elhittem az Úrnak szavát,
s ösztönöztem a dromedárt,

felmutatva nádcukorkát,
mi megehetne odaát.

S buta lény átnyomta magát,
de teste jaj, lapossá vált!

Gazdag látta, s tanult ebből,
Szólt: az Úr mentsen meg ettől!

Schweigen

Manche Leute verneigen
Sich gerne vor Leuten, die ernsten Gesichts
Langdauernd schweigen.

Manche Leute neigen
Dazu, zu grollen, wenn andere schweigen.
Schonet das Schweigen! Es sagt doch nichts.

Joachim Ringelnatz
(1883-1934)

Hallgatás

Némelyek meghajlanak
Komoly arcú emberek előtt szívesen,
Akik bölcsen hallgatnak.

Némelyek hajlamosak
Azért morogni, ha mások hallgatnak.
Tiszteld (a) hallgatást! Légy bölcs csendben.

Nach dem Gewitter

Der Blitz hat mich getroffen.
Mein stählerner, linker Manschettenknopf
ist weggeschmolzen, und in meinem Kopf
summt es, als wäre ich besoffen.

Der Doktor Berninger äußerte sich
darüber sehr ungezogen:
Das mit dem Summen wär‘ typisch für mich,
das mit Blitz wär‘ erlogen.

Joachim Ringelnatz
(1883-1934)

Zivatar után

Villám sujtott, nem tréfa.
A bal mandzsetta gombom, az acél,
elolvadt, a fejem zúg, zöngicsél,
mintha berúgtam volna én ma.

Berninger doktor diagnosztizált,
s volt velem kíméletlen:
Tipikusnak találta a zúgást,
de (a) villám hihetetlen.

Verzweiflung

Von Ferne tönt der Glockenschlag,
Die Nacht, sie rauscht so dumpf daher.
Ich weiß nicht, was ich tun mag;
Mein Freud' ist aus, mein Herz ist schwer.

Die Stunden fliehn gespenstisch still,
Fern tönt der Welt Gewühl, Gebraus.
Ich weiß nicht, was ich tun will:
Mein Herz ist schwer, mein Freud' ist aus.

So dumpf die Nacht, so schauervoll
Des Mondes bleiches Leichenlicht.
Ich weiß nicht, was ich tun soll...
Wild rast der Sturm, ich hör' ihn nicht.

Ich hab' nicht Rast, ich hab' nicht Ruh,
Ich wandle stumm zum Strand hinaus,
Den Wogen zu, dem Grabe zu...
Mein Herz ist schwer, mein Freud' ist aus.

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

Kétségbeesés

Messze innen lágy harang szól,
S éjen hangja áthömpölygött,
Célom nincsen mai naptól:
Szívöröm helyébe bú jött.

Kísértet szállt ki odvából,
Világ messzeségben nyüzsgött.
Célom nincsen mai naptól:
Szívöröm helyébe bú jött.

Borzongok mély éjszakától,
Hold ontja holt sápadtságát,
Célom nincsen mai naptól,
Nem hallom vihar zúgását.

Nincs nyugalmam, nincsen békém,
Tengerparthoz kínom üzött,
Vonz halál víz vagy föld mélyén...
Szívöröm helyébe bú jött.

Ein Federchen flog durch das Land

Ein Federchen flog durch das Land;
Ein Nilpferd schlummerte im Sand.

Die Feder sprach: „Ich will es wecken!“
Sie liebte, andere zu necken.

Aufs Nilpferd setzte sich die Feder
Und streichelte sein dickes Leder.

Das Nilpferd sperrte auf den Rachen
Und musste ungeheuer lachen.

Joachim Ringelnatz
(1883-1934)

A légben tollpihe repült

A légben tollpihe repült:
Homokban víziló feküdt.

Toll szólt: „Fel kén ébreszteni!”
Szeretett mást felhergelni.

Vizilóra szállt tollacska,
S vastag bőrét csiklandozta.

De ő nem akadt ki ezen,
S nevetett rettenetesen.

Sonette an Orpheus I/21.

Frühling ist wiedergekommen. Die Erde
ist wie ein Kind, das Gedichte weiß;
viele, o viele.... Für die Beschwerde
langen Lernens bekommt sie den Preis.

Streng war ihr Lehrer. Wir mochten das Weiße
an dem Barte des alten Manns.
Nun, wie das Grüne, das Blaue heiße,
dürfen wir fragen: sie kanns, sie kanns!

Erde, die frei hat, du glückliche, spiele
nun mit den Kindern. Wir wollen dich fangen,
fröhliche Erde. Dem Frohsten gelingt.

O, was der Lehrer sie lehrte, das Viele,
und was gedruckt steht in Wurzeln und langen
schwierigen Stämmen: sie singts, sie singts!

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Szonettek Orpheuszhoz I/2

A tavasz eljött a Földre újra,
mint gyermek, ki mond költeményt;
oh sokat... És a tanulásra
díjat kap, szép nagy nyereményt.

Ám tanára szigorú volt. Az ősz szálát
csiptük oktatónk szakállán ott.
Válasza pontos volt, nem csak vázlat,
kérdézhettünk, ő mindent tudott!

Föld, mely szabad vagy, játsszál te , boldogan
gyerekeiddel! Fuss, elfogunk téged,
boldog Föld. Sikeres, ki nekilát.

Oh, mit adott mester sokat szorgosan,
és azt, mi hosszú gyökerekben éled,
óriási törzsek:zengjétek hát!

Oft fühl ich in scheuen Schauern,

Oft fühl ich in scheuen Schauern,
wie tief ich im Leben bin.
Die Worte sind nur die Mauern.
Dahinter in immer blauern
Bergen schimmert ihr Sinn.

Ich weiß von keinem die Marken,
aber ich lauch in sein Land.
Hör an den Hängen die Harken
und das Baden der Barken
und die Stille am Strand.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Gyakran borzongva felmérem

Gyakran borzongva felmérem,
hogy az élet milyen mély.
Szavakat csak falnak vélem,
s mögöttük mindig (a)kék égen
cél csillan, mint hegykaréj.

Senki lelkét nem ismerem,
de meglesem a honát.
Hallom kaszák hangját réten,
bárka siklását a vízen,
s a csendes parti csodát.

Aus Verschiedene

13. [241]

Es ziehen die brausenden Wellen
Wohl nach dem Strand;
Sie schwellen und zerschellen
Wohl auf dem Sand.

Sie kommen groß und kräftig,
Ohn' Unterlaß;
Sie werden endlich heftig -
Was hilft uns das ?

Heinrich Heine
(1797-1856)

A különböző témákból...

13. [241]

A hullámok zúgva futnak,
S keltének zajt:
Összetörnek, duzzadnak,
Fogy homok part.

Dühödt erővel jönnek,
Szünet nincs itt:
S mind magasabbra törnek -
Rajtunk (mi) segít?

Der Tod der Geliebten

Er wusste nur vom Tod was alle wissen:
dass er uns nimmt und in das Stumme stößt.
Als aber sie, nicht von ihm fortgerissen,
nein, leis aus seinen Augen ausgelöst,

hinüberglikt zu unbekannten Schatten,
und als er fühlte, dass sie drüben nun
wie einen Mond ihr Mädchenlächeln hatten
und ihre Weise wohlzutun:

da wurden ihm die Toten so bekannt,
als wäre er durch sie mit einem jeden
ganz nah verwandt; er ließ die andern reden

und glaubte nicht und nannte jenes Land
das gutgelegene, das immersüße -
Und tastete es ab für ihre Füße.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

A kedves halála

Halálról fiú - mint más - csak azt tudta:
hogy elragad, s némaságba taszít.
De hogy a lányt tőle nem elrabolta,
(csak) szeméből törölte csendben, s amint

siklott, fogadták ismeretlen árnyak,
érezte, hogy őt megragadják fent,
halvány holdfény mosolya lett a lánynak,
s dalával jót cselekedett:

s fiúnak halottak váltak ismertté,
mintha mind lenne közeli rokona,
s hagyott fiú mindenkit, (hogy) szavát fonja,

de nem hitte, mit mondtak: hogy (e) vidék
legjobb fekvésű föld, s örökké édes -
Simította, (hogy) lánynak ne legyen érdes.

Gegen die Gesetze

Von heut an hängt an härner Schnur
Um meinen Hals die Stunden-Uhr;
Von heut an hört der Sterne Lauf,
Sonn, Hahnenschrei und Schatten auf,
Und was mir je die Zeit verkündt,
Das ist jetzt stumm und taub und blind: -
Es schweigt mir jegliche Natur
Beim Ticktack von Gesetz und Uhr.

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

A törvények ellen

Fog zsinóron lógni mától
Nyakamban órák magától:
Mától nincsen csillagmozgás,
Nap, árnyék s kukorékolás,
S jelez bármit is az idő,
Egy érzékszerv sem hírvivő: -
A természet hallgat, s no lám,
Ha ketyeg, törvényt ír órák.

Lösch mir die Augen aus

Lösch mir die Augen aus: ich kann dich sehn,
wirf mir die Ohren zu: ich kann dich hören,
und ohne Füße kann ich zu dir gehn,
und ohne Mund noch kann ich dich beschwören.
Brich mir die Arme ab, ich fasse dich
mit meinem Herzen wie mit einer Hand,
halt mir das Herz zu, und mein Hirn wird schlagen,
und wirfst du in mein Hirn den Brand,
so werd ich dich auf meinem Blute tragen.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Vakíts meg

Vakíts meg, a szemem akkor is lát,
ha befogod fülem, akkor is hallak,
s testem láb nélkül is hozzád talál,
szavak nélkül is elővarázsollak.
Letöröd karom, az szívembe zár,
bilincsbe fog, és ott tartani kész,
blokkold szívem, agyam dobogni fog,
s agyamban ha gyújtasz tűzvészt,
a szívem, amíg élek érted dobog.

Aus einem April

Wieder duftet der Wald.

Es heben die schwebenden Lerchen
mit sich den Himmel empor, der unseren Schultern schwerwar;
zwar sah man noch durch die Äste den Tag, wie er leer war, -
aber nach langen, regnenden Nachmittagen
kommen die goldübersonnten
neueren Stunden,
vor denen flüchtend an fernen Häuserfronten
alle die wunden
Fenster furchtsam mit Flügeln schlagen.

Dann wird es still. Sogar der Regen geht leiser
über der Steine ruhig dunkelnden Glanz.
Alle Geräusche ducken sich ganz
in die glänzenden Knospen der Reiser.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Áprilisi képek

Száll (újra) erdei illat...

Emelik szárnyaló pacsirták
az eget magasabbra, mely a vállunkon nehéz volt,
ember látta (bár a) napot ágak köz't, mikor még üres volt, -
ám hosszú, esős délutánok hívták,
hogy szülessenek arany sugaraktól
szép esti órák,
eltűnjenek a távol házfalakról
mind a sebformák,
zörgő, ijesztő ablaktámlák.

Majd csend lesz. Még az eső is csendesebben
koppan (az) elsötétülő fényű köveken.
És minden hang elhalkul az estben
a hajtások fénylő rügyeiben.

Der König von Münster

Der König war geschoren;
nun ging ihm die Krone zu weit
und bog ein wenig die Ohren,
in die von Zeit zu Zeit

gehässiges Gelärme
aus Hungermäulern fand.
Er saß, von wegen der Wärme,
auf seiner rechten Hand,

mürrisch und schwergesäßig.
Er fühlte sich nicht mehr echt:
der Herr in ihm war mäßig,
und der Beischlaf war schlecht.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

A münsteri király

Király haj(á)t borbély (le)vágta;
koronája fején így bő,
fülét lenyomva zárta,
s bármilyen (volt) az idő,

lármája éhezőknek
- mit gyűlölt - hozzá el nem ért.
Ülve tartva (a) melegnek
a reszkető jobb kezét,

ülepe fáj, mogorva.
Önbizalma összeomlott:
férfiassága rogyva,
s közösülése kín, rossz volt.

Bim, Bam, Bum

Ein Glockenton fliegt durch die Nacht,
als hätt' er Vogelflügel,
er fliegt in römischer Kirchentracht
wohl über Tal und Hügel.

Es sucht die Glockentönin BIM,
die ihm vorausgeflogen;
d.h. die Sache ist sehr schlimm,
sie hat ihn nämlich betrogen.

„O komm' so ruft er, ' komm, dein BAM
erwartet dich voll Schmerzen.
Komm wieder, BIM, geliebtes Lamm,
dein BAM liebt dich von Herzen!'

Doch BIM, daß ihr's nur alle wißt,
hat sich dem BUM ergeben;
der ist zwar auch ein guter Christ,
allein das ist es eben.

Der BAM fliegt weiter durch die Nacht
wohl über Wald und Lichtung.
Doch, ach, er fliegt umsonst! Das macht,
er fliegt in falscher Richtung.

Christian Morgenstern
(1871-1914)

Bim, Bam, Bum

Harangszó száll az éjen át,
mintha madárszárny(a) lenne,
hord római reverendát,
hegy fölé emelkedne.

BIM-t keresi, harangszólányt,
ki elrepült, elhagyta,
helyzete bizony rosszul állt,
ugyanis őt megcsalta.

„Gyere vissza” - BAM így kiált,
hisz várok rád epedve.
Hívja vissza kis BIM leányt,
BAM vár téged szeretve.

De BIM, mindenki tudta ott,
a kedvese lett BUM-nak,
ki szintén jó keresztény volt,
de ez kevés vigasznak.

BAM hát az éjben messze szállt,
hegyek fölé kerülve,
De mert jó irányt nem talált,
kimúlt reményét vesztve.

Die Feder kritzelt

Die Feder kritzelt: Hölle das!
Bin ich verdammt zum Kritzeln-Müssen? -
So greif' ich kühn zum Tintenfaß
und schreib' mit dicken Tintenflüssen.
Wie läuft das hin, so voll, so breit!
Wie glückt mir alles, wie ich's treibe!
Zwar fehlt der Schrift die Deutlichkeit -
Was tut's? Wer liest denn, was ich schreibe?

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

A firkász tollal firkál

Firkász (tollal) firkál, s kiált pokolt!
A sorsom az, hogy firkálgassak?
Hűvösen fogja (a) tintatartót,
S széles tinta betűk ihatnak.
Folyik bőven a tinta szét!
Sikeres mind(en), mit csinálok!
Habár nem látom értelmét -
De kit érdekel, mit firkálok?

Der Funke

Es war einmal ein kleiner Funke!
Das war ein grosser Erzhalunke.
Er sprang vom Herd und wie zum Spass
Gerade in ein Pulverfass.
Das Pulverfass, das knallte sehr;
Da kam sofort die Feuerwehr
Und spritzte dann mit Müh und Not
Das Feuer und das Fünkchen tot.

Joachim Ringelnatz
(1883-1934)

A szikra

Kis szikra pattant a világban,
Nagy zsvány volt ő a határban.
A kályhából is kipattant,
S lőporos hordó felé tart.
Lett is ebből nagy durranás,
Tűzoltóktól kivonulás,
Fáradozásuk jól hatott:
A szikra s tűz immár halott.

Das Paradies

Sein Glück für einen Apfel geben,
O Adam, welche Lüsternheit!
Statt deiner hätt ich sollen leben,
So wär das Paradies noch heut. -

Wie aber, wenn alsdann die Traube
Die Probefrucht gewesen wär?
Wie da, mein Freund? - Ei nun, ich glaube -
Das Paradies wär auch nicht mehr.

Gotthold Ephraim Lessing
(1729-1781)

A paradicsomi éden ma és régen

Örök jót almára cserélni,
Ez volt - Ádi - nagy hülyeség!
Nem szedett volna (engem) rá Évi,
S ma is az Édent élveznénk.

De (most) mi volna, ha szőlő fűrtje
A teszt gyümölcs, mi bűnbe vitt?
Komám, nem t(ud)om, lenne-e fűstje -
Éden akkor se volna itt.

Lied eines Verliebten

In aller Früh, ach, lang vor Tag,
Weckt mich mein Herz, an dich zu denken,
Da doch gesunde Jugend schlafen mag.

Hell ist mein Aug um Mitternacht,
Heller als frühe Morgenglocken:
Wann hättest du je am Tage mein gedacht?

Wär ich ein Fischer, stünd ich auf,
Trüge mein Netz hinab zum Flusse,
Trüg herzlich froh die Fische zum Verkauf.

In der Mühle, bei Licht, der Müllerknecht
Tummelt sich, alle Gänge klappern;
So rüstig Treiben wär mir eben recht!

Weh, aber ich! o armer Tropf!
Muß auf dem Lager mich müßig grämen,
Ein ungebärdig Mutterkind im Kopf.

Eduard Mörike
(1817-1888)

Egy fűlig szerelmes éneke

Napkelte előtt, jó korán
A szívem ébreszt, te jutsz eszembe,
Habár ifjú testem (még) aludna ám.

Szemem éjfélkor (is) nyitva áll,
Riad reggeli harangszóra:
Te rám e napon vajon gondoltál?

Halászként biz korán kelnék,
Bedobnám hálóm a folyóba,
Piacra friss halat vinnék.

A malomban halvány lámpafénynél,
Hol minden kerék forog, csattog,
Munkálkodik molnárlegény.

De én, szerelem verte lény,
Szomorkodom tétlen az ágyon!
Makacs bébi fejben nem gyúl remény.

Die Stärke des Weins

Wein ist stärker als das Wasser:
Dies gestehn auch seine Hasser.
Wasser reißt wohl Eichen um,
Und hat Häuser umgerissen:
Und ihr wundert euch darum,
Dass der Wein mich umgerissen?

Gotthold Ephraim Lessing
(1729-1781)

A bor ereje

Víznél erősebb a jó bor:
Gyűlölői (is) mondják sokszor.
Bár víz tölgyeket ledönt,
Sorra omlaszt házakat:
Mért ámultok (hát e) tény előtt,
Hogy (a) bor engem úgy eláztat?

Resignation

Ja, so geht es in der Welt,
Alles fühlt man sich entgleiten,
Jahre, Haare, Liebe, Geld
Und die großen Trunkenheiten.

Ach, bald ist man Doktor Juris
Und Assessor und verehlicht,
Und was eine rechte Hur is,
Das verlernt man so allmählich.

Nüchtern wurde man und schlecht.
Herz, du stumpfer, dumpfer Hammer!
Ist man jetzt einmal bezechet,
Hat man gleich den Katzenjammer.

Klabund
(1890-1928)

Keserű belenyugvás

Sajnos, így megy a világ,
Emberből minden kiműlik,
Évek, a haj s gazdagság,
Részegség mind elbúcsúzik.

Doktor leszel, és vagány
Köztisztviselő, nős ember,
S hogy milyen egy kurva lány,
Felejtet, nem lehet teher.

Rossz vagy, józanná váltál,
Tompá a szív lüktetésed.
S ha egy kis szeszt szagoltál,
Másnapossá térszen téged.

Märchen

In deiner lieben Nähe
Bin ich so glücklich. Ich mein,
Ich müßte wieder der wilde,
Selige Knabe sein.

Das macht deiner süßen Jugend
Sonniger Frühlingshauch.
Ich hab dich so lieb. Und draußen
Blühen die Rosen ja auch.

O Traum der goldenen Tage!
Herz, es war einmal.
Abendwolken wandern
Über mein Jugental.

Gustav Falke
(1853-1916)

Mese

Kedvesem, közeledben
Olyan boldog vagyok. Érzem,
Nyers erőm vissza kell nyernem,
Így víg lesz az élttem.

Tette (ezt) ifjúságod, melyben
Fénye süt tavasznak.
Nagyon szeretlek. Kertben
A rózsák virágoznak.

Oh, álma arany napoknak!
Egykor a szívemben
Esti felhők szálltak,
Szép, ifjú élttemben.

Ballade

Einst traf in einer Öde
Ein fahrnder Rittersmann
Ein schönes Weib, das schnöde
Ein Drache hielt in Bann.

Der Ritter wie das Wetter
Erschlug das Ungetier,
Und sie gab ihrem Retter
So Herz wie Hand dafür.

Da tät vor Freude lachen
Der edle Ritter kühn . . .
Und jetzt - hat er den Drachen,
Das heißt, der Drach hat ihn!

Georg Bötticher
(1849 -1918)

Ballada két sárkányról

Talált a pusztaságban
Hős lovag kapitány
Egy (szép) nőt, kit varázslásban
Tartott egy bős sárkány.

Villámként sújt lovag le,
Levágta szörny fejét,
A hölgy el volt bűvölve,
S hősnek adta kezét.

Nevethetne kedvében
A merész kapitány...
De öröm örömében,
Ki övé lett: sárkány!

Vormittag am Strand

Es war ein solcher Vormittag,
wo man die Fische singen hörte;
kein Lüftchen lief, kein Stimmchen störte,
kein Wellchen wölbte sich zum Schlag.

Nur sie, die Fische, brachen leis
der weit und breiten Stille Siegel
und sangen millionenweis
dicht unter dem durchsonnten Spiegel.

Christian Morgenstern
(1871-1914)

Különös délelőtt a tengerparton

Ez különös délelőtt volt,
hal kórust hallhattak énekelni;
a csendet nem zavarta semmi,
hullám hullámra nem sorolt.

Halak (a) víz felszint áttörték
hangjukkal nagy tenger csendjében,
s (a) dalt millió szám énekelték,
a víztükör alatti térben.

(Da wird nicht mehr nachgefragt!)

Da wird nicht mehr nachgefragt!
Wein ist ernstlich untersagt.
Soll denn doch getrunken seyn,
Trinke nur vom besten Wein:
Doppelt wärest du ein Ketzer
In Verdammnifs um den Krätzer.

Johann Wolfgang von Goethe
(1749-1832)

(Nincs több kérdés, téma zárt!)

Nincs több kérdés, téma zárt!
Bort felejtse el mint piát.
Ám ha borvágymegtalál,
Akkor csak jó bort igyál:
Rossz borért duplán megvetnek,
Kárhoztatnak és rühellnek.

Die Schwalben

Es fliegen zwei Schwalben ins Nachbar sein Haus,
Sie fliegen bald hoch und bald nieder;
Aufs Jahr, da kommen sie wieder,
Und suchen ihr voriges Haus.

Sie gehen jezt fort ins neue Land,
Und ziehen jezt eilig hinüber;
Doch kommen sie wieder herüber,
Das ist einem jeden bekannt.

Und kommen sie wieder zu uns zurück,
Der Baur geht ihnen entgegen;
Sie bringen ihm vielmahl den Segen,
Sie bringen ihm Wohlstand und Glück.

Achim von Arnim
(1781 -1831)

A fecskék

A két fecske megjött, cél (a)szomszéd ház,
A légben itt rovar gyűjtenek;
S ide évenként visszatérnek,
Hisz szívükhöz nőtt ez a ház.

Jön ősz, más országba szállnak legott,
Oda most sietve repülnek,
De (e) házhoz mindig visszatérnek,
Ez mindenki előtt tudott.

S visszatérnek majd mihozzánk ismét,
A gazda jöttjüket üdvözli;
Az áldást, mit hoznak, köszöni,
A jólétet s a szerencsét.

Manchmal geschieht es in tiefer Nacht

Manchmal geschieht es in tiefer Nacht,
dass der Wind wie ein Kind erwacht,
und er kommt die Alleen allein
leise, leise ins Dorf herein.

Und er tastet bis an den Teich,
und dann horcht er herum:
Und die Häuser sind alle bleich,
und die Eichen sind stumm...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Megtörténhet, ha éjszaka mély

Megtörténhet, ha éjszaka mély,
hogy szél, mint gyermek feleszmél,
s ha magányos fasorhoz ér,
a csendes faluba betér.

Tapogat milyen föld s a tó,
figyelme körbe száll:
Halvány házban sápadt lakók,
s a tölgy mind némán áll...

Zauberschwestern

Zwiefach sind die Phantasien,
Sind ein Zauberschwesternpaar,
Sie erscheinen, singen, fliehen
Wesenlos und wunderbar.

Eine ist die himmelblaue,
Die uns froh entgegenlacht;
Doch die andre ist die graue,
Welche angst und bange macht.

Jene singt von lauter Rosen,
Singt von Liebe und Genuß;
Diese stürzt den Hoffnungslosen
Von der Brücke in den Fluß.

Wilhelm Busch
(1832-1908)

Mágikus nővérpár

A fantáziák kettősek,
Ők mágikus nővérpár,
Jönnek, énekelnek s tűnnek,
Szállnak, mint csodamadár.

Az egyik, az égszín kékes,
Boldogan mosolyog ránk;
Másiknak - szürkével ékes -
Haragjától elfutnánk.

Ő a rózsáról dalolgat,
Szerelmet magasztalá;
Ám minden reményt szétfoszlat,
S hídról lök vízbe alá.

Obleich die Welt ja, so zu sagen...

Obleich die Welt ja, so zu sagen,
Wohl manchmal etwas mangelhaft,
Wird sie doch in den nächsten Tagen
Vermutlich noch nicht abgeschafft.

So lange Herz und Auge offen,
Um sich am Schönen zu erfreun,
So lange, darf man freudig hoffen,
Wird auch die Welt vorhanden sein.

Wilhelm Busch
(1832-1908)

Habár a világ, hogy úgy mondjam

Habár a világ, hogy úgy mondjam,
Bizony néha nem a tökély,
De a következő napokban
Nem törlik el, tehát ne félj.

Amíg szemünk, fülünk nyitva van,
Örüljünk annak, ami szép,
Ember, míg remél boldogan,
A világ is megmarad ép.

Ein alter Tibetteppich

Deine Seele, die die meine liebet,
Ist verwirkt mit ihr im Teppichtibet.

Strahl in Strahl, verliebte Farben,
Sterne, die sich himmellang umwarben.

Unsere Fuesse ruhen auf der Kostbarkeit,
Maschentausenabertausendweit.

Suesser Lamasohn auf Moschuspflanzenthron,
Wie lange kuesst dein Mund den meinen wohl
Und Wang die Wange buntgeknuepfte Zeiten schon?

Else Lasker-Schüler,
(1869-1945)

Egy régi tibeti szőnyeg

Lelked, mi szereti az én lelkem,
Elveszik a tibeti szőnyegben.

Szerelmes színek sugárban,
Csillagok kölcsönös rajongás(á)ban.

Lábaink megpihennek e drágaságon,
Az összemasnizott ezernyi szálon.

Édes lámafiúval (e)szőnyeg összezár,
Mondd, mióta csókolja szád a szám,
S arcunk a színes időszövegeten már?

Belsazar

Die Mitternacht zog näher schon;
In stummer Ruh lag Babylon.

Nur oben in des Königs Schloss,
Da flackert's, da lärmt des Königs Tross.

Dort oben in dem Königssaal
Belsazar hielt sein Königsmahl.

Die Knechte saßen in schimmernden Reihn
Und leerten die Becher mit funkelndem Wein.

Es klirrten die Becher, es jauchzten die Knecht;
So klang es dem störrigen Könige recht.

Des Königs Wangen leuchten Glut;
Im Wein erwuchs ihm kecker Mut.

Und blindlings reißt der Mut ihn fort;
Und er lästert die Gottheit mit sündigem Wort.

Und er brüstet sich frech, und lästert wild;
Der Knechtschar ihm Beifall brüllt.

Der König rief mit stolzem Blick;
Der Diener eilt und kehrt zurück.

Er trug viel gülden Gerät auf dem Haupt;
Das war aus dem Tempel Jehovahs geraubt.

Und der König ergriff mit frevler Hand
Einen heiligen Becher, gefüllt bis am Rand.

Belsazar

Az éjfé! már közeledett:
Babilon néma, elpihent.

De a királyi várban fent,
Király(i) kíséret zajt keltett.

A királyi teremben most
A felség lakomát tartott.

Szolgák képeztek ü!ve sort,
S felhajtották a finom bort.

Cseng pohár, ujjongtak szolgák,
Nagyon kedvelte ezt (a) király.

A király arca (szinte) parázslott;
A bortól merészsége forrt.

Elragadta vad bátorság;
Sér!i (bűnös) szóval Istent magát.

Dicsekvőn vadul káromolt;
S a szolgahad neki tapsolt.

Király büszkén néz, s felkiált;
Szolgahad le s fel szaladgált.

Sok arany dísz!t fején hordott;
(Miket) Jehova templom(á)ból rabolt.

S emelt gonosz királyi kéz
Telt kehelyt, s ezt üríteni kész.

Und er leert ihn hastig bis auf den Grund
Und rufet laut mit schäumendem Mund:

"Jehovah! dir künd ich auf ewig Hohn -
Ich bin der König von Babylon!"

Doch kaum das grause Wort verklang,
Dem König ward's heimlich im Busen bang.

Das gellende Lachen verstummte zumal;
Es wurde leichenstill im Saal.

Und sieh! und sieh! an weißer Wand
Da kam's hervor wie Menschenhand;

Und schrieb, und schrieb an weißer Wand
Buchstaben von Feuer, und schrieb und schwand.

Der König stieren Blicks da saß,
Mit schlotternden Knien und totenblass.

Die Knechtschar saß kalt durchgraut,
Und saß gar still, gab keinen Laut.

Die Magier kamen, doch keiner verstand
Zu deuten die Flammenschrift an der Wand.

Belsazar ward aber in selbiger Nacht
Von seinen Knechten umgebracht.

Heinrich Heine
(1797-1856)

Mit sietve ki is ívott,
És habzó szájjal ordított:

„Jehova! Végképp fosztva állsz -
Babilonban (én) vagyok (a) király!

Alig halt el e szörnyű szó,
Király keble lett szorító.

A nevetés elhallgatott;
(Teremben) halálos csend uralkodott.

S fehér falra, csak nézd, csak nézd,
Mintha írna egy emberi kéz;

Amit fehér falra felírt
Lángbetűkkel - (elfakult bár) királyt rémít.

A király ott ült, s csak bámult,
(Arca) halálsápadtan megrándult.

Rettegve ültek a szolgák
Csendben, hangot egyik se ad.

Fejtenék aztán varázslók,
Mit jelent a lángoló szó.

De szolgák hada Belsazart
Megölte még ez éjszakán.

Sommerfrische

Zupf dir ein Wölkchen aus dem Wolkenweiß
Das durch den sonnigen Himmel schreitet.
Und schmücke den Hut, der dich begleitet,
Mit einem grünen Reis.

Verstecke dich faul in die Fülle der Gräser.
Weil's wohltut, weil's frommt.
Und bist du ein Mundharmonikabläser
Und hast eine bei dir, dann spiel, was dir kommt.

Und laß deine Melodien lenken
Von dem freigegebenen Wolkengezupf.
Vergiß dich. Es soll dein Denken
Nicht weiter reichen, als ein Grashüpferhupf.

Joachim Ringelnatz
(1883-1934)

Nyári frissességben

Kis fehér habot szedj ki (a) felhőből,
Mi áthalad (a) napsütötte égen,
Díszítse kalapod, mit hord(a)sz régen,
Rizsszárral, ami zöld.

Feküdj el lustán, takarózz fűszállal,
Mert pompás, mert ez jó.
S ha jól játszol szájharmonikával,
Legyen nálad, s játszd el, mi kedvedre való.

S hagyd, dallamaid kikormányozzanak
A kiszakított felhő habocskából.
Felejts, add magad álmoknak,
De ne menj ki (a) szűkös szöcskehatárból.

Stimmungsbild

Graue Dämmerungen hängen
überm weiten Wiesenplan, -
müd, mit rotgelaufenen Wangen
kommt der Tag im Westen an.

Atemlos dort sinkt er nieder
hinter Hängen goldumsäumt,
seine lichtermatten Lider
fallen mählich zu. - Er träumt. -

Träumt manch sonnig Traumgebilde..
Leis vom Himmel schwebt dahin,
jetzt die Nacht und neigt sich milde,
Sterne lächelnd über ihn...

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Hangulatos alkonykép

Szürke alkonyszín terült el
messze ott a rét fölött, -
fáradt arccal Nap tűnik el
nyugaton dombok mögött.

Lassan süllyed kifulladásra
arany szín halmok mögé,
fáradt, csukott szempillája,
s lelkében álmát szövés.

Jönnek derűs álmokképek...
Égből lebegnek alá,
szállnak szelíd égi fények,
s csillagraj mosolyog rá.

Naplementi hangulatkép

Szürke alkonyat foltokkal
rét paplan felett megállt,
s fáradtan, kipirult arccal
a Nap nyugaton leszállt.

Már halványul fénykaréja
aranyló halmok felett,
záródik tompa szemhéja,
s álomba szenderedett.

Jönnek napos álmokképek...
halkan alá az égből,
s hullnak lágy éji kékek
rá csillagok fényéből.

Der Brief, den du geschrieben...

Der Brief, den du geschrieben,
er macht mich gar nicht bang;
du willst mich nicht mehr lieben,
aber dein Brief ist lang.

Zwölf Seiten, eng und zierlich!
Ein kleines Manuskript!
Man schreibt nicht so ausführlich,
wenn man den Abschied gibt.

Heinrich Heine,
(1797-1856)

Levél, amit megírtál...

Levél, (miatt) mit tudtál írni,
nem töltött el ború;
hogy már nem tudsz szeretni...
de leveled mért hosszú?

Kevés oldal, tucatnyi!
Ki írta, látszik, sírt!
ne tárulkozzon szív ki,
ha búcsút fájva int.

Robespierre

Er meckert vor sich hin. Die Augen starren
Ins Wagenstroh. Der Mund kaut weißen Schleim.
Er zieht ihn schluckend durch die Backen ein.
Sein Fuß hängt nackt heraus durch zwei der Sparren.

Bei jedem Wagenstoß fliegt er nach oben.
Der Arme Ketten rasseln dann wie Schellen.
Man hört der Kinder frohes Lachen gellen,
Die ihre Mütter aus der Menge hoben.

Man kitzelt ihn am Bein, er merkt es nicht.
Da hält der Wagen. Er sieht auf und schaut
Am Straßenende schwarz das Hochgericht.

Die aschengraue Stirn wird schweißbetaut.
Der Mund verzerrt sich furchtbar im Gesicht.
Man harrt des Schreis. Doch hört man keinen Laut.

Georg Heym
(1887-1912)

Robespierre

Morog magában. Szemei (rá)merednek
(A) kocsi szalmá(já)ra. Slájm eléri ajkát,
Mít próbál visszaszívni a szájon át.
Kalodában lábai meztelenek.

Kocsin (teste) minden kátyúban feldobódik.
Kezén a láncok csengőként csörrennek.
Hallatszik, vidáman nevet egy gyerek,
Anyja vállán tömegből kinyújtózik.

Csiklandozzák lábát, rá nem eszmélt,
Látja - hol a kocsi végül megállt -
A bíróság sötét épületét.

Szürke verejtek lepi(el) homlokát.
Torzult szája szörnyíti tekintetét.
Jajszavát várják. Ő mégsem kiált.

Meine Rosen

Ja, mein Glück, es will beglücken,
alles Glück will ja beglücken.

Wollt ihr meine Rosen pflücken?
Müßt euch bücken und verstecken

zwischen Fels und Dornenhecken,
oft die Fingerchen euch lecken!

Denn mein Glück es liebt das Necken!
Denn mein Glück es liebt die Tücken!

Wollt ihr meine Rosen pflücken?

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

Boldogságom rózsái

Kell boldogságomért tenni,
vágyom mindig boldog lenni.

Jössz a rózsámat leszedni?
Kell hajolva magad fedni,

sziklás, szúrós úton menni,
ujjacskádról a vért nyelni!

Szerencsém szeret cselt vetni,
rózsa rablót megbüntetni!

Tőlem akarsz rózsát csenni?

Die Schwestern

Wir Schwestern zwei, wir schoenen,
So gleich von Angesicht,
So gleicht kein Ei dem andern,
Kein Stern dem andern nicht.

Wir Schwestern zwei, wir schoenen,
Wir haben lichtbraune Haar,
Und flichtst du sie in _einen_ Zopf,
Man kennt sie nicht fuerwahr.

Wir Schwestern zwei, wir schoenen,
Wir tragen gleich Gewand,
Spazieren auf dem Wiesenplan
Und singen Hand in Hand.

Wir Schwestern zwei, wir schoenen,
Wir spinnen in die Wett,
Wir sitzen an _einer_ Kunkel,
Und schlafen in _einem_ Bett.

O Schwestern zwei, ihr schoenen,
Wie hat sich das Blaettchen gewendt!
Ihr liebet einerlei Liebchen -
Und jetzt hat das Liedel ein End.

Eduard Mörike
(1817-1888)

A két lánytestvér

Testvérek vagyunk s szépek,
S egyforma (bár) az arcunk,
De bennünk más a lélek,
S nincs közös csillagunk.

Testvérek vagyunk s szépek,
Sötét barna (a) hajunk,
Ha copfba fonjuk, s néznek,
Egyformán ragyogunk.

Testvérek vagyunk s szépek,
Azonos (ruhát) viselünk,
Együtt vágunk a rétnek,
S kéz kézben ének(e)lünk.

Testvérek vagyunk s szépek,
Fonásban versenyzünk,
Ugyanazzal az ágyba
Mennénk, csakhogynyerjünk.

Két nővér, oh, ti szépek,
Hogy megfordult lám a levél!
Ugyanazt szeretnétek -
Testvérségetek (így) elfújta (a) szél.

Die Schaukel

Auf meiner Schaukel in die Höh,
was kann es Schöneres geben!
So hoch, so weit: die ganze Chaussee
und alle Häuser schweben.

Weit über die Gärten hoch, juchhee,
ich lasse mich fliegen, fliegen;
und alles sieht man, Wald und See,
ganz anders stehn und liegen.

Hoch in die Höh! Wo ist mein Zeh?
Im Himmel! ich glaube, ich falle!
Das tut so tief, so süß dann weh,
und die Bäume verbeugen sich alle.

Und immer wieder in die Höh,
und der Himmel kommt immer näher;
und immer süßer tut es weh -
der Himmel wird immer höher.

Richard Dehmel
(1863-1920)

A hintán

Hintámmal fent szálllok, s ettől
szebb tájat vaj' ki festene!
A sugárút onnan fentről
mintha ház felett lebegne.

Messze kertek fölé, az ám,
magam engedem repülni,
látok erdőt, tavat komám,
mindent másképp feküdni.

Magasabbra! A testem fent,
a mennyben? Jaj, leesek!
De mily mély s édes idelent,
a fák mind integetnek.

És ismét felfénylik az ég,
s menny jó ismét közelre;
kín-vágyam édesebben ég -
(de a) menny száll egyre messzebbre.

Der Räuber im Bakony

Der Eichenwald im Winde rauscht,
Im Schatten still der Räuber lauscht,
Ob nicht ein Wagen auf der Bahn
Fern rollt heran.

Der Räuber ist ein Schweinehirt,
Die Herde grunzend wühlt und irrt
Im Wald herum, der Räuber steht
Am Baum und späht.

Er hält den Stock mit scharfem Beil
In brauner Faust, den Todeskeil;
Worauf der Hirt im Wurfe schnell
Sein Beil, das fällt.

Wählt aus der Herd er sich ein Stück,
So fliegt die Hacke ins Genick,
Und lautlos sinkt der Eichelmast
Entseelter Gast.

Und ist ein Mensch mit Geld und Gut,
So meint der Hirt: es ist sein Blut
Nicht anders, auch nur rot und warm,
Und ich bin arm.

Nikolaus Lenau
(1802-1850)

Betyár a Bakonyban

A tölgyerdőn susog a szél,
A betyár hallgat, csendben él,
Az úton zörög egy szekér,
S tán arra tér.

Disznópásztor ez a betyár,
A csorda túrva föl- s lejár.
Figyel fent körbe a legény
Fa tetején.

Botja végén éles vas él,
A bárdja mindent felmetél;
Kire betyár ezzel lesújt,
Az porba hull.

Ha kiválaszt főzni valót,
Az a disznó már meg is holt,
S ha ott egy makkolót megölt,
Lesz sült, pörkölt.

S ha gazdag ember pénzzel jött,
Betyár vérvomás felszökött,
Nem vagy nálam külön legény,
Vagyok szegény.

Dem 31. Oktober 1817

Dreihundert Jahre hat sich schon
Der Protestant erwiesen,
Daß ihn von Papst- und Türkenthron
Befehle baß verdrießen.

Was auch der Pfaffe sinnt und schleicht,
Der Pred'ger steht zur Wache,
Und daß der Erbfeind nichts erreicht,
Ist aller Deutschen Sache.

Auch ich soll gottgegebne Kraft
Nicht ungenützt verlieren
Und will in Kunst und Wissenschaft
Wie immer protestieren.

Johann Wolfgang von Goethe,
(1749-1832)

1817. október 31-re

Ma épp háromszáz éve már,
Protestáns hangoztatja,
Bizánc s Róma csínje nagy kár,
Ezért az felbosszantja.

Bármit gondol s tesz pápaság,
Te őrt állj reformátor,
S vesztess legyen sátán világ,
Német népért légy bátor.

S legyen Istentől jött erőm,
Nem fogok meghátrálni,
S akarok én - tudós, költő,
Mint mindig - protestálni.

Die Harfenjule

Emsig dreht sich meine Spule,
Immer zur Musik bereit,
Denn ich bin die Harfenjule
Schon seit meiner Kinderzeit.

Niemand schlägt wie ich die Saiten,
Niemand hat wie ich Gewalt.
Selbst die wilden Tiere schreiten
Sanft wie Lämmer durch den Wald.

Und ich schlage meine Harfe,
Wo und wie es immer sei,
Zum Familienbedarfe,
Kindstau oder Rauferei.

Reich mir einer eine Halbe
Oder einen Groschen nur,
Als des Sommers letzte Schwalbe
Schwebe ich durch die Natur.

Und so dreht sich meine Spule,
Tief vom Innersten bewegt,
Bis die alte Harfenjule
Einst im Himmel Harfe schlägt.

Klabund
(1890-1928)

A berlini Hárfás Juli

Munkálkodik a hangszerem,
Minduntalan muzsikál,
Hárfás Juli (a) nevem, s (a) kezem
Gyerekség(em)től rátalál.

Húrt így nem pengeti senki,
Más kéz nem bír ily erőt.
Még vadakat is lehűti,
S báránként járnak (az) erdőt.

És pengetem a hangszerem
Minden alkalommal én,
Szép családi ünnepen,
Hol szült vagy halt keresztény.

És ha adnak az emberek,
Csupán egyetlen fillért,
Mint őszi fecske nem megyek
Innen más tájra ezért.

S munkálkodik e hangszerem,
Szívből, amíg áll (a) világ,
S Hárfás Juli ha elmegyem,
Mennybéli hárfába vág.

Der ewige Jude

Ich wandre sonder Rast und Ruh,
Mein Weg führt keinem Ziele zu;
Fremd bin ich in jedwedem Land,
Und überall doch wohlbekannt.

Tief in dem Herzen klingt ein Wort,
Das treibt mich fort von Ort zu Ort;
Ich sprach's nicht aus, nicht laut, nicht leis,
Sollt' ewge Ruh auch sein der Preis.

Es wärmt mich nicht der Sonne Licht,
Des Abends Tau, er kühlt mich nicht;
Ein lauer Nebel hüllt mich ein
In ewig gleichen Dämmerchein.

Kein Mensch sich je zu mir gesellt,
Es lacht kein Blick mir in der Welt:
Kein Vogel singt auf meinem Pfad,
Ob meinem Haupte rauscht kein Blatt.

So zieh ich Tag und Nacht einher,
Das Herz so voll, die Welt so leer;
Ich habe alles schon gesehn,
Und darf doch nicht zur Ruhe gehn.

Vom Felsen stürzt der Wasserfall,
Fort schäumt der Fluß im tiefen Tal;
Er eilt so froh der ewgen Ruh,
Dem stillen Ozeane zu.

Az örökké vándorló zsidó

Megyek, (noha) vágyom a pihenést,
(De a) vándorlással nem érek célt;
Nincs hely, hol ne lennék jöttment,
Vagyok bár mindenütt ismert.

Egy szó, „ - - ”, mint a tűz,
Szívemben ég, és folyton úz;
De szám ki sose mondaná,
Bár örök nyugtomat adná.

Nem melegít fel a napfény,
Ha este hűt, úgy sincs remény;
Egy langyos köd ül énreám,
Mindig azonos félhomály.

Társam soha senki se lett,
Pillantás rám sosem esett:
Utamon madár nem zengett,
Nem súg levél fejem felett.

Nappal vagy éj, mennem muszáj,
Világ kong, szívem telt, de fáj;
Már mindent láttam földön itt,
De megnyugodni egy se vitt.

Sziklán vízesés zúg alá,
Lefut folyó völgyben tovább,
Siet, de nyugodt és vidám,
Mert várja csendes óceán.

Der Adler schwingt sich durch die Luft,
Verschwebend in des Äthers Duft;
Hoch in den Wolken steht sein Haus,
Auf Alpenspitzen ruht er aus.

Der Delphin durch die Fluten schweift,
Wenn in die Bucht der Schiffer läuft;
Und nach dem Sturm im Sonnenschein
Schläft er auf Wellenspiegeln ein.

Die Wolken treiben hin und her,
Sie sind so matt, sie sind so schwer;
Da stürzen rauschend sie herab,
Der Schoß der Erde wird ihr Grab.

Der müde Wanderer dieser Welt,
Ein sicher Ziel ist ihm gestellt.
Was klagt er ob des Tages Not?
Vor Nacht noch holt ihn heim der Tod.

O Mensch, der du den Lauf vollbracht,
Und gehest ein zur kühlen Nacht,
Bet, eh du tust die Augen zu,
Für mich um eine Stunde Ruh!

Wilhelm Müller
(1794-1827)

Sas szárnyal fenn a légben ott,
Lebeg égi fenségben most,
Fekszik fészke magas sziklán,
Nyugodtan él Alpok csúcsán.

Delfin száll hullámok fölött,
Ha hajós parton kikötött;
S vihar után süt napsugár,
Neki az alvás biz' kijár.

Ide-oda úsznak felhők,
Ha nehezek, hullnak esők,
Nem ritkán zúg némely alá,
Föld öle válik sírjává.

Sok fáradt vándort lát (a) világ,
A célért mind a pástra hág.
Felrója tán nap gyötrelmét?
Halál lezárja küzdését.

Ha van ember, ki célhoz ért,
És élvezi a hűvös éjt,
Nyerje el nékem Úr kegyét,
Adjon egy óra pihenést!

O bergische Heimat...

O bergische Heimat, ihr blauenden Höh'n,
wie ruht ihr im Strahle der Sonne so schön!
Die lauschigen Täler, die blühende Au,
die Haine, die Wälder - o liebliche Schau!
Aus Hämmern am Teiche, aus Kotten am Hag
tönt Schrillen der Pfeife und pochender Schlag;
es schnurret die Spindel, der Webstuhl saust,
und schäumend die Welle talabwärts erbraust.

Wilhelm Idel
(1849-1927)

Oh, hegyes hazám...

Oh, hegyes hazám, kéklő dombok, szép vidék,
ahogy pihensz a napsugárban, oh, mi szép!
A félreeső völgyek, a virágzó rét,
liget s fák elkápráztatják ember szemét!
Halk hangok a tavaknál, de a kunyhókból
lüktetés hallatszik, s mint csikorgó síp szól:
szövőszék süvítés, orsó dorombolás,
(habzó) hullámként (a) völgybe áradó duruzsolás.

Nachtschwärmen

Die alte Pappel schauert sich neigend,
Als habe das Leben sie müde gemacht.
Ich und mein Lieb - hier ruhen wir schweigend -
Und vor uns wallt die drückende Nacht.

Bis sich zwei schöne Gedanken begegnen, -
Dann löst sich der bleierne Wolkenhang.
Goldene, sprühende Funken regnen
Und füllen die Welt mit lustigem Klang.

Ein trüber Nebel ist uns zerronnen.
Ich lege meine in deine Hand.
Mir ist, als hätt ich dich neu gewonnen. -
Und vor uns schimmert ein goldenes Land.

Joachim Ringelnatz
(1883-1934)

Éjszakai áradozás

Agg ezüst nyárfa megborzong dőlve,
Mint kit az élet nagyon kifárasztott.
Itt pihentünk kedvesemmel (ide) jőve,
S körben a nyomasztó éj gomolygott.

Két szép gondolatunk, míg találkozik,
Az ólmos felhőzet feloldódott,
Ránk aranyló fénysugár záporozik,
S világ víg csengésben álmodozott.

Eltűntek fölölünk ködös fellegek,
És kezeinket egymásba fektettük,
Éreztem, újra megnyertelek. -
S felcsillant aranyló vidék előttünk.

Ein großer Nußbaum

Ein großer Nußbaum stand wie eine grüne Laube,
Ein Weg ging drunter hin im Staube,
Fern lag ein Dorf, ein Fluß mit Berggeländen.
Der große Baum hielt in den grünen Blätterhänden
Landschaften gleich wie farbige Gedanken,
Die bald voll Wolken standen, bald im Licht versanken.
Und Du und ich, wir lehnten in dem Schatten
Und teilten mit dem Baum was wir im Herzen hatten.

Max Dauthendey
(1867-1918)

Egy nagy diófa állt...

Egy nagy diófa állt zöld sátor lombozattal,
Alatta út, por paplanokkal,
Odébb falu, s folyó a síkon,
S (a) nagy diófa óvja levélsátrával bizon
(A) tájat, színes gondolatok jegyében.
(S ez) árnyas volt felhőkkel, majd csillogott a fényben.
Te és én a fa árnyékába húzódtunk,
S megsúgtuk (a) fának, (hogy) ott szívünkben boldogok voltunk.

Unter den Sternen jambikus

Wer in der Sonne kämpft, ein Sohn der Erde,
Und feurig geisselt das Gespann der Pferde,
Wer brünstig ringt nach eines Zieles Ferne,
Von Staub umwölkt - wie glaubte der die Sterne?

Doch das Gespann erlahmt, die Pfade dunkeln,
Die ewgen Lichter fangen an zu funkeln,
Die heiligen Gesetze werden sichtbar.
Das Kampfgeschrei verstummt. Der Tag ist richtbar.

Conrad Ferdinand Meyer
(1825-1898)

A csillagok alatt

Ki Nap alatt harcol: a föld gyermeke,
Ló csapatot hajszol vad száguldásban,
Ki vágat messzi célra törekedve
Borítva porral - hisz a csillagokban?

De előttük (az) utak elsötétülnek,
Az örök fények kihunyni kezdenek,
A szent törvények láthatóvá válnak.
Nappal lesz, vége (a) csatakiáltásnak.

Ich kann dir nichts, dir gar nichts geben

Ich kann dir nichts, dir gar nichts geben,
Zu keinem Glück bedarfst du mein;
In fremden Landen wirst du leben,
In fremden Armen glücklich sein.

Theodor Storm
(1817-1888)

Nem tudok adni semmit néked

Nem tudok adni semmit néked,
Örömdhöz rám nincs szükség;
Külföldön boldog lesz élted,
Mit mástól kapsz, lesz szép s elég.

Allerseelen

Stell auf den Tisch die duftenden Reseden,
Die letzten roten Asten trag herbei
Und lass uns wieder von der Liebe reden
Wie einst im Mai.

Gieb mir die Hand, daß ich sie heimlich drücke,
Und wenn man's sieht, mir ist es einerlei;
Gieb mir nur einen deiner süßen Blicke,
Wie einst im Mai.

Es blüht und funkelt heut auf jedem Grabe,
Ein Tag im Jahre ist den Toten frei;
Komm an mein Herz, dass ich dich wieder habe,
Wie einst im Mai.

Hermann von Gilm zu Rosenegg
(1812-1864)

Halottak napján

Illatos rezedát tedd az asztalra,
Utolsó őszi rózsát, mi pírban ég,
S beszéljünk a szerelemről mi újra,
(Mint) májusban rég.

Kezed nyújtsd, hogy megszorítsam titokban,
(Ha) emberek látják, nekem semmiség;
Szerelmet küldj édes pillantásodban,
(Mint) májusban rég.

Virágok csillognak ma minden síron,
Holtaknak évenként ez ünnep elég;
Jöjj szívemhez, s hogy bírlak, tűn(ik) a kínom,
(Mint) májusban rég.

In seinem Garten wandelt er allein

In seinem Garten wandelt er allein;
In alle Bäume gräbt er immer wieder
Gedankenschwer den einz'gen Namen ein,
Und in dem Namen klagen seine Lieder.

Sanft blaut der Himmel, milde Rosen webt
Die Sommerzeit durch mächt'ge Blättermassen.
Er schaut sie nicht; die Zeit, in der er lebt,
Ist alt, verblüht, von allen längst verlassen.

Theodor Storm
(1817-1888)

A kertjében csak egyedül sétál

A kertjében csak egyedül sétál;
Belevés - mint rég - újra minden fába,
Eszében egyetlen névre talál,
Ez a név csendül dala fájdalmában.

Az ég lágyan kék, (a) sok rózsalevél
A nyár fényét megszűri pompájával.
De nem néz rá; az idő, melyben él,
Az elnyílt, elhagyott mindenki által.

An meine Mutter

So gern hätt' ich ein schönes Lied gemacht,
Von deiner Liebe, deiner treuen Weise,
Die Gabe, die für andre immer wacht,
Hätt' ich so gern geweckt zu deinem Preise.

Doch wie ich auch gesonnen mehr und mehr,
Und wie ich auch die Reime mochte stellen,
Des Herzens Fluten rollten drüber her,
Zerstörten mir des Liedes zarte Wellen.

So nimm die einfach schlichte Gabe hin,
vom einfach ungeschmückten Wort getragen,
Und meine ganze Seele nimm darin;
Wo man am meisten fühlt, weiß man nicht viel zu sagen.

Annette von Droste-Hülshoff
(* 12.01.1797, † 24.05.1848)

Édesanyámnak

Nagy kedvvel írtam volna neked (egy szép) dalt,
Szeretetedről, (mi) volt oly határtalan,
Sok öröködsedről, mi jót akart,
S adományodról, mi számlálhatatlan.

De hogy felsoroltam mind tétován,
Ahogy formáltam mondókám rímeit,
A szív özöne zúdult énreám,
Összetörte dalom lágy rezgéseit.

Fogadd szolid ajándékom tehát,
Az egyszerűt, mit szó képes hordani,
S ez vigye majd egész lelkemet át:
Azt, mit ember alig tud kimondani.

Schrebergärten

Du schaust hinein. Am Zaun die Laube
In Sonntagsstimmung, frisch und blank:
Ein grünes Haus mit weißer Haube
Und ringsum wilden Weins Gerank.

Dazu zwei Mädchen mit Soldaten;
Drum lacht die Sonnenblume auch -
Ein Apfelbaum, ein Beet Tomaten,
Ein Rosenstock, ein Himbeerstrauch:

Und mitten in der Pracht ein Kleinchen,
Das kaum noch halb sein Hemdchen deckt
Und das zwei ros'ge, runde Beinchen
Aus seinem Kinderwagen streckt.

Gertrud Kolmar
(1894-1943)

Hétfélt ház kertje

Benézel (a) lúgas kerítésen,
Vasárnap, hangulat vidám:
Zöld házon tető süt fehérén,
Körbe fogja vadszőlő virány.

Kertben két lány áll katonákkal:
Nevet napraforgó virág
Is, s a paradicsom ágyakkal,
Bokrokkal szép ez a világ.

S egy kicsi (e) pompa közepében,
Csak félig fedi takaró,
S két rózsaszín lábacska éppen
Kinyúl a babakocsiból.

Wandersegen

Die Wanderjahre sind nun angetreten,
Und jeder Schritt des Wandrers ist bedenklich.
Zwar pflegt er nicht zu singen und zu beten;
Doch wendet er, sobald der Pfad verfänglich,
Den ersten Blick, wo Nebel ihn umtrüben,
Ins eigne Herz und in das Herz der Lieben.

Johann Wolfgang von Goethe
(1749-1832)

Vándorévek tanulsága

A vándorévek immár megkezdődtek,
S a vándor minden lépése kétséges,
Nem imádkozik, s nem kenyere ének:
De megfordul, ha az út veszélyes,
Rögtön megáll, ha útját köd borítja,
S szívét szerettei szív(é)hez fordítja.

Erntetag

Der Himmel steht in glühendem Brand
Hoch über dem goldenen Ernteland.

Ein silbern Glänzen im Sonnenschein:
Die Sensen brechen ins Kornfeld ein.

Die Bauern bücken sich tief im Schweiß:
Brot, Brot, dir gilt der hohe Preis!

Alfons Petzold
(1882-1923)

Az aratás napja

Az ég tűzben áll odafent,
Az aranyló aratóföld felett.

Erős fényben csillog lenn a határ:
Kaszások aratni kezdenek már.

Hajlik parasztderek, izzad (a) tenyér:
Megérdemled, árad kenyér!

Der Adler und die Schnecke

Adler:

Wie find' ich dich, du träges Tier,
auf diesem Eichenwipfel hier?
Wie kamst du her? - So rede doch!

Schnecke:

Je nun, ich kroch.

...

Sein hohes Ehrenamt gewann
Nicht anders mancher Schneckenmann.

August Friedrich Langbein
(1757-1835)

A sas és a csiga

Sas:

Lusta állat hogy lellek én
magasban (a) tölgyfa tetején?
Hogy kerültél ide? - Mondd hát!

Csiga:

Megmásztam (a) fát.

...

Elnyerte sas (nagy) tiszteletét,
Előzve csigaember(ek)ét.

Glück auf die Reise

Sie machen die Luft dir dumpf und schwer,
Die kreischenden Zwerge?
Lach ihnen Abschied! Fahr über das Meer!
Steig über die Berge!

Doch, ehe du gehst, nimm einen am Ohr
Und schüttel ihn leise.
Verloren ist, wer den Humor verlor.
Glück auf die Reise!

Otto Julius Bierbaum
(1865-1910)

Szerencsés utazást!

Van ember, ki károsítja (a)levegőt,
Nézd (a) visító törpét!
Szállj a tengerre! És nevesd ki őt!
Hágd meg hegy gerincét!

(De) mielőtt elmész, ragadd meg fülét,
S azt finoman megrázd.
(Elveszett,) ki elvesztette humorérzékét!
Szerencsés utazást!

Mensch, stelle dich nicht über die Natur!

Mensch, stelle dich nicht über die Natur!
Nicht kannst du sein als ihr demüth'ges Kind,
Duld'was sie mit dir macht aus Liebe blind,
Dünk' dich nicht mehr als einen Halm der Flur.

Was sie gebar aus ihrem warmen Schoos
Verläß Natur, die treue Mutter, nicht,
Theilt gleich des Wechsel aus von Nacht und Licht
Dem Menschen und dem Wurm, dem Baum, dem Moos.

Justinus Kerner
(1786- 1862)

Ember, ne helyezd magad a természet fölé!

Ne helyezd (ember) magad természet fölé!
Csak élj alázatos gyermekeként,
Vakon tûrd el, mit ad szeretetként,
Magad többnek, mint egy fűszál, ne véld.

Mit felépített meleg méhéből,
Ne hagyd el a hű természet anyát,
Osztja éj s nappal váltakozását,
Jut fának, (féregnek, mohának), embernek bőségéből.

Das Alter

Ich seh' ein altes Angesicht,
Aus dem nur Leid und Kummer spricht.
Was freundlich war, das schwand dahin,
Und Bitterkeit nur blieb darin.
Es anzusehn macht trüb' und stumm,
Wer es erblickt, der kehrt sich um.
Verwandelt hat's die Zeit so sehr,
Von einst'gem Reiz nichts schmückt es mehr.
Wie grub darin der Gram sich ein,
Nichts blieb zurück vom Sonnenschein,
Nichts von des einst'gen Frühlings Pracht.
Wie häßlich doch das Alter macht!
Ich seh' ein altes Angesicht,
Das glänzt wie Herbstes Sonnenlicht,
So mild und klar, so still und gut,
Es anzusehn gibt Trost und Mut.
Zum Frieden ward verklärt das Leid,
Und Hoffnung blieb durch all die Zeit.
Und wie in Herbstes Sonnenstrahl
Lenzblumen blühen zum zweitenmal,
So glänzt auf diesem Antlitz auch,
Geweckt durch gut'gen Geistes Hauch,
Etwas hervor von Jugend noch,
Wie macht so schön das Alter doch!

Johannes Trojan
(1837-1915)

Az öregkor

Egy öreg arc tárul elém,
(Csak) búról, szenvedésről regél.
Barátságossága elapadt,
Csak a keserűség(e) maradt.
Ha reá nézel, elnémulsz,
A többiekkel elfordulsz,
Megváltoztatta az idő,
Mindene tűnt, mi volt dicső.
Betemette bú s (a) szenvedés,
Hiába éri napsütés.
Tavaszi fényt nem tükröz rég,
Csúnyává tette (az) öregség!
Egy öreg arc tárul elém,
Ragyog, mint az őszi napfény.
Derűs, tiszta, csendes és jó,
Vigaszt s bátorságot adó.
Búja békévé változott,
Reménye sose távozott,
Csodát tett (az) őszi napsugár,
Kinyílt újra tavasz immár
Arcán is, mely felragyogott,
Kedves hang felszította most
Az ifjúsága parazsát,
S tette széppé öregkorát!

Letzte Einkehr

Noch wandert er; doch hinter ihm
Schon liegen längst die blauen Berge;
Kurz ist der Weg, der noch zu gehn,
Und tief am Ufer harrt der Ferge.

Doch blinket schon das Abendrot
Und glühet durch das Laub der Buchen;
So muß er denn auch heute noch
Wie sonst am Wege Herberg suchen.

Die liegt in grünen Ranken ganz
Und ganz von Abendschein umglommen;
Am Tore steht ein blondes Kind
Und lacht ihn an und sagt Willkommen.

Seitab am Ofen ist der Platz;
Schon kommt der Wirt mit blankem Krüge.
Das ist ein Wein! - So trank er ihn
Vor Jahren einst in vollem Zuge.

Und endlich schaut der Mond herein
Von draußen durch die dunkeln Zweige;
Es wird so still; der alte Mann
Schlürft träumerisch die letzte Neige.

Und bei des bleichen Sternes Schein
Gedenkt er ferner Sommertage,
Nur halb ein lauschend Ohr geneigt,
Ob jemand klopft und nach ihm frage.

Theodor Storm
(1817-1888)

Utolsó betérés

Megy még, a Nap lassan leszáll,
S hegyek már szenderegnek kéken;
Rövid (az) út, mi (még) előtte áll,
S révész várja a partszegélyen.

Naplementében rőt az ég,
Világít át a bükkfa ágon,
De neki ma menni kell még,
Hogy egy menedéket találjon.

Behálózták azt zöld indák,
Az esti fény körülölelte;
(A) kapuban szőke fiú állt,
Üdvözöllek - mondta nevetve.

Hely várja tűzhely oldalán;
Fogadás jön telt kancsóval,
Ez jó bor! - Itta hajdanán
Bizony örömmel s jó torokkal.

Végül (a) Hold is bekandikált
Keresztül a sötét ágakon;
Nagy csend lett, öreg (csak) iddogált,
S álmodozik a jó italon.

Öleli sápadt csillagfény
S régi nyári napok emléke,
Csak halkán él benne remény,
Hogy jut még valaki eszébe.

Grabschrift

Im Schatten dieser Weide ruht
Ein armer Mensch, nicht schlimm noch gut.
Er hat gefühlt mehr als gedacht,
Hat mehr geweint als er gelacht;
Er hat geliebt und viel gelitten,
Hat schwer gekämpft und - nichts erstritten.
Nun liegt er endlich sanft gestreckt,
Wünscht nicht zu werden aufgeweckt.
Wollt Gott an ihn das Wunder tun,
Er bäte: Herr, o laß mich ruhn!

Marie von Ebner-Eschenbach
(1830-1916)

Sírfelirat

Fűzfa közeli sírban lent,
Se jó, se rossz ember pihent.
Nem volt okos, (de) mélyen érzett,
Inkább sírt, tréfát ne értett:
Szeret(ett), szenved(ett), s díja ugyan mi?
Keményen küzdött, mit nyert: semmi!
Élvezi lent a pihenést,
S felkelni nem akar ezért.
Nem kéri, tegyen Úr csodát,
„Hagyj nyugton engem odaát!”

Dichter- Költő Seite - Oldal

Arnim	42
Bierbaum.....	73
Bodenstedt	14
Böttcher	39
Busch	44, 45
Dauthendey	63
Dehmel R.....	55
Droste-Hülshoff	68
Ebner-Eschenbach	77
Eichendorff.....	16
Falke	38
Geibel.....	13
Gilm zu Rosenegg.....	66
Goethe.....	12, 41, 57, 70
Hagedorn.....	6
Hebbel.....	1
Heine.....	25, 48, 51
Heym	52
Idel	61
Kaufmann	10

Dichter - Költő Seite - Oldal

Klabund	37, 58
Kerner	74
Kolmar	69
Langbein	72
Lasker - Schüler.....	46
Lenau	56
Lessing.....	34, 36
Meyer.....	2, 64,
Morgenstern.....	8, 9, 18, 31, 40
Mörke	7, 35, 54
Müller	60
Nietzsche	17, 21, 27, 32, 53
Petzold	71
Ringelnatz	19, 20, 22, 33, 49, 62
Rilke.....	11, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 43, 50
Salis-Seewis	5
Saar	4,
Storm	65, 67, 76,
Trojan.....	3, 75
Wackenroder.....	15

Seite Titel
Oldal Cím

65. Ich kann dir nichts, dir gar nichts geben
66. Allerseelen
67. In seinem Garten wandelt er allein
68. An meine Mutter
69. Schrebergärten
70. Wandersegen
71. Erntetag
72. Der Adler und die Schnecke
73. Glück auf die Reise
74. Mensch, stelle dich nicht über die Natur
64. Unter den Sternen
75. Das Alter
54. Die Schwestern
76. Letzte Einkehr
63. Ein großer Nußbaum
62. Nachtschwärmen
61. O bergische Heimat...
59. Der ewige Jude
58. Die Harfenjule
57. Dem 31. Oktober 1817
56. Der Räuber im Bakony
55. Die Schaukel
77. Grabschrift
53. Meine Rosen
52. Robespierre

Titel
Cím

Nem tudok adni semmit néked
Halottak napján
A kertjében csak egyedül sétál
Édesanyámnak
Hétvégi ház kertje
Vándorévek tanulsága
Az aratás napja
A sas és a csiga
Szerencsés utazást!
Ember, ne helyezd magad a természet fölé!
A csillagok alatt
Az öregkor
A két lánytestvér
Utolsó betérés
Egy nagy diófa állt...
Éjszakai áradozás
Oh, hegyes hazám...
Az örökké vándorló zsidó
A berlini Hárfás Juli
1817. október 31-re
Betyár a Bakonyban
A hintán
Sírfelirat
Boldogságom rózsái
Robespierre

Seite Titel
Oldal Cím

38. Märchen
51. Der Brief, den du geschrieben ...
50. Stimmungsbild
49. Sommerfrische
47. Belsazar
46. Ein alter Tibetteppich
45. Obgleich die Welt ja, so zu sagen...
44. Zauberschwestern
43. Manchmal geschieht es in tiefer Nacht
42. Die Schwalben
41. (Da wird nicht mehr nachgefragt!)
40. Vormittag am Strand
39. Ballade
36. Die Stärke des Weins
37. Resignation
35. Lied eines Verliebten
34. Das Paradies
33. Der Funke
32. Die Feder kritzelt
31. Bim, Bam, Bum
30. Der König von Münster
29. Aus einem April
28. Lösche mir die Augen aus
27. Gegen die Gesetze
26. Der Tod der Geliebten

Titel
Cím

Mese
Levél, amit megírtál...
Hangulatos alkonykép
Nyári frissességben
Belsazar
Egy régi tibeti szőnyeg
Habár a világ, hogy úgy mondjam
Mágikus nővérpár
Megtörténhet, ha éjszaka mély
A fecskék
Nincs több kérdés, téma zárt!
Különös délelőtt a tengerparton
Ballada két sárkányról
A bor ereje
Keserű belenyugvás
Egy fülíg szerelmes éneke
A paradicsomi éden ma és régen
A szikra
A firkász tollal firkál
Bim, Bam, Bum
A münsteri király
Áprilisi képek
Vakíts meg
A törvények ellen
A kedves halála

Seite	Titel	Titel
Oldal	Cím	Cím
25. Aus Verschiedene		A különböző témákból...
24. Oft fühl ich in scheuen Schauern		Gyakran borzongva felmérem
23. Sonette an Orpheus I/21.		Szonettek Orpheuszhoz I/2
22. Ein Federchen flog durch das Land		A légben tollpihe repült
21. Verzweiflung		Kétségbeesés
20. Nach dem Gewitter		Zivatar után
19. Schweigen		Hallgatás
18. Die Probe		A (tréfás, tanulságos tűfoki) próba
17. Meine Härte		Kőkeménységem
16. Der Poet		A poéta
15. Geduld bringt Rosen		Rózsát virágzik a türelem
14. Nicht alle Frauen sind Engel		Nők közül sem angyal mindegyik
13. Wasserrose		Vízirózsa
12. Die Liebende schreibt		A szerelmes hölgy szerelmes levele
11. Das sind die Gärten, an die ich glaube...		Akkor hiszek mélyen a kertekben
10. Ein Talisman		Egy talizmán
9. Der Rock		A zakó
8. Herr Meier		Máyer úr
7. Auf ein Ei geschrieben		Egy tojásra írva
6. Aufmunterung zum Vergnügen		Bátorítás az öröme
5. Herbstlied		Őszi dal
4. Herbstlese		Őszi betakarítás
3. Weihnachtslied		Karácsonyi ének
2. Zwei Segel		Két vitorla
1. Nachtlid		Éjszakai dal